

Nec obstat caput Nullus episcopus, ubi Hadrianus II. papa ait: „Nullus episcopus alterius parochianum judicare praesumat. Nam qui eum ordinare non potuit, nec judicare potest;“¹ ordinem ergo praesupponit jurisdictio.

Respondetur, hic loqui pontificem de parochiano, in quem episcopus nullam habet jurisdictionem; loquitur etiam de episcopo jam ordinato; et de illo verum est, quod si non habet jurisdictionem ad eum consecrandum (si quidem opus est jurisdictione ad licitam consecrationem), non poterat etiam eum judicare. Alioquin enim perspicuum est, quod episcopus confirmatus et nondum consecratus potest judicare sibi subditum parochianum, potest quoque ei dare licentiam, ut ordinetur, licet eum non possit ordinare, donec ipse consecratur.

Id tamen est adnotandum, quod alicui subditus etiam extra suam dioecesim subditus est. Unde legitur in Historia Tripartita: „Legatione fungitur Arius apud Paulinum Tyri episcopum et Eusebium Pamphili pontificem Caesareae Palaestinae et Patrophilum Seythopoleos, petens una cum suis, ut juberetur cum populo, qui cum eo erat, solemnia sacramenta ecclesiae celebrare, tanquam ipse prius presbyterorum habuisset officium; esse dicens consuetudinem in Alexandria (sicut etiam nunc) ut uno existente super omnes episcopo, presbyteri seorsum ecclesias obtinerent, et populus in eis collectus solemniter celebraret. Tunc illi una cum aliis episcopis in Palaestina congregati tale decretum super petitione Aarii protulerunt, jubentes eos collectas exercere, sicuti prius, esse tamen subditos Alexandro pontifici, et deprecari semper, ut ejus pace et communione fruerentur;“² censentes scil., Arium in Palaestina commorantem subditum esse Alexandri episcopi Alexandrini in Aegypto agentis.

¹ Cap. Nullus 3. De parochis (III. 29), sumptum ex c. 15 inter capp. Angilramni; Hinschius, Decretales Pseudo-Isidorianae p. 761.

² Lib. I. c. 18. ex Sozom. hist. eccl. lib. I. c. 14. Migne, P. L. 69, 917.

[Cap. II. Potestas ordinis et potestas jurisdictionis in multis conveniunt, in multis vero differunt].

286. Ita autem distinctae sunt istae potestates ut in multis quidem conveniant, in multis vero differant.

1. Conveniunt in hoc, quod ab eodem tandem principio effectivo emanant, nempe a Deo et Christo. Ab ipso enim est potestas ordinis, ut supra probavimus; ipse enim instituit ordines omnes, per quos sacramenta dispensantur, quia eorum effectus supernaturales sunt. Ipse etiam instituit potestatem jurisdictionis in sua origine, quum oves tradidit Petro; ipse etiam Deus in pontificibus vel aliis, qui jurisdictionem ecclesiasticam aliis tribuunt, concurrit principaliter quam ipsi; neque natura neque humanae vires eo per se pertingere possent, ut spirituales jurisdictionem concedant, sicut etiam concurrunt principaliter cum ministris, qui ad conferendum ordinem Deo subserviunt.

2. Conveniunt in fine; quia utraque potestas ordinata est ad aeternam salutem animarum et supernaturalem beatitudinem. Nam potestas ordinis ad conferendam peccatorum remissionem et gratiam per ministerium sacramentorum ordinata est; potestas autem jurisdictionis etiam ad aedificationem animarum est data, quam curare debet per Dei verbum, praecepta et prohibitionem, excommunicationem indignorum ab ecclesia et dignorum in eam admissionem et continuationem.

3. Conveniunt in subjecto; quia utraque requirit creaturam rationalem et humanam, in qua sustinetur. Nam angeli vel bruta et insensibilia hujusmodi potestates non habent. Exigunt etiam, ut qui illas habent christiani sint; nam non baptizatus nec ordinis est capax nec jurisdictionis ecclesiasticae; non ordinis quidem, quia baptismus est janua sacramentorum, sine quo alia non possunt suscipi ex Dei institutione; non christianus etiam, licet possit praeesse christianis civiliter vel despotice, non tamen super illos habere potestatem ecclesiasticam, quia qui non est membrum caput esse non potest.

4. Conveniunt in esse quodam spirituali et modo suo supernaturali; quia ordo supernaturalis est, ut ex effectibus ejus patet, qui vel omnino supernaturales sunt, vel certe, licet quoad materiam sint naturales, quoad formam tamen vires naturae superant. Nam consecrare eucharistiam, remittere peccata et gratiam conferre omnino vires naturae superant; claudere vero vel aperire ostium ecclesiae, quod facit ostiarius, vel ferre luminaria et urceolos aquae et vini, legere evangelium vel epistolam, vel praeparare materiam sacrificii, licet quoad materiale non superent naturae vires, quoad formale autem, quod est ex divina potestate divinaque vocatione hujusmodi praestare, omnino vires naturae superat. Sicuti dare quidem eleemosynam potest quis naturaliter; ceterum illam meritorie largiri, ita ut coram Deo ob illam consequatur vitam aeternam, non potest sine dono supernaturali gratiae et charitatis fieri. Similiter actus jurisdictionis supernaturales sunt saltem quoad formam, quia vires naturae superat dirigere in finem supernaturalem et ea vetare, quae ab illo fine abstrahunt, et ea praecipere, quae observata ad illum conducant.

287. Differunt autem in multis.

Nam 1. quod ad causam effectivam principalem attingit, in hoc differunt, quod potestas ordinis immediate est a Deo; ita quod in quovis ordine Deus immediate concurrat, homo autem ordinem conferens nudum ministerium exhibeat sub certa forma et verbis consecrans, et a Deo, qui solus conferre potest potestatem illam, postulans, ut videbimus in peculiari quaestione, in qua agimus de modo derivationis jurisdictionis (p. 254). Jurisdictio autem, licet quoad ejus originem Deus ipse sit immediatus auctor in Petro et ejus successoribus (quibus homines eligentes non tribuunt potestatem, sed ostendunt illum et designant, cui Deus, qui est fidelis in promissis, ex pacto suo jurisdictionem tribuat), ceteris, exceptis forte paucis quibusdam secundum aliquos, quales fuere apostoli et varii per Christum specialiter vocati episcopi, datur quidem a Deo, sed non immediate, sed medio pontifice vel aliis, quibus

ipse dederit potestatem. Et in ea quidem jurisdictione conferenda homo, qui eam confert, non est nudus minister, ut in consecratione, sed ex auctoritate ecclesiastica libere, ut sibi videtur, agit; quod ita esse, etiam propria quaestione probabitur, ubi de derivatione jurisdictionis episcoporum a papa agetur.

2. Quod ad causam finalem attinet etiam in hac differunt. Nam licet utraque potestas ad salutem animae ordinetur, tamen potestas ordinis immediatius eam salutem procurat, quia ministrando sacramenta remissionem peccatorum et Dei gratiam conferentia, per ipsa sacramenta quasi immediate tangit animam et supernaturalem sanctificationem tribuit. Potestas autem jurisdictionis mediate versatur circa hanc sanctificationem, quatenus vel pellit indignos a congregatione ecclesiae, dum excommunicat, vel dignos admittit, absolvendo ab excommunicatione, et eos qui excommunicati non sunt, per verbum et consilia et praecepta disponit ad hoc, quod digne percipientes sacramenta per potestatem ordinis sanctificentur. Ita ut potestas ordinis conferri merito possit sancto sanctorum, in quo erat arca Domini et Deus in illa sedens et propitiatus; potestas vero jurisdictionis anteriori parti templi, quae sancta vocabatur, confertur, quia illa remotior erat ipsi arcae, et per eam ad sancta Sanctorum intrabatur.

288. Unde Thomas: „Ad tertiam quaestionem, inquit, dicendum, quod clavis est duplex. Una, quae se extendit ad ipsum coelum immediate, removendo impedimenta introitus in coelum per dimissionem peccati, et haec vocatur clavis ordinis; et hanc soli sacerdotes habent, quia ipsi soli ordinantur populo in his, quae directe sunt ad Deum. Alia clavis est, quae non directe se extendit ad ipsum coelum, sed mediante militante ecclesia, per quam aliquis ad coelum vadit, dum per eam aliquis excluditur vel admittitur ad consortium ecclesiae militantis per excommunicationem et absolutionem; et haec vocatur clavis jurisdictionis in foro causarum; et ideo hanc etiam non sacerdotes habere possunt, sicut archidiaconi vel clerici et alii, qui excommunicare possunt, ut supra dictum

est; sed non proprie dicitur clavis coeli, sed quaedam dispositio ad ipsum.¹

Congruum autem fuit, ut clavis ordinis, qui immediate ad coelum disponit, immediate etiam a Christo daretur; jurisdictionis autem, utpote mediate disponens, mediate etiam daretur. Et quia perfectioribus praecedere solent, quae imperfecta sunt, hinc etiam congrue accidit, ut quis non licite utatur potestate ordinis, nisi praecedat licentia ad eum usum, quae quidem a jurisdictione emanat. Et ideo potestas jurisdictionis est, quae movere debet potestatem ordinis ad legitimum usum suum, sicut voluntas movet manum et cetera membra ad sua munia. Unde ad omnia sacramenta legitime conferenda opus est jurisdictione, quia subjectis conferenda sunt. Unde Hadrianus II. ait: „Nullus episcopus alterius parochianum judicare praesumat, nam qui eum ordinare non potuit, judicare non potest;“² qui intelligendus est loqui de ordinatione legitima, quae jurisdictionem requirit. Et ideo qui non potest ordinare legitime, quia caret jurisdictione, non potest etiam judicare.

Idem etiam firmatur sententia Joannis Chrysostomi, de quo refertur, quod haec per Serapionem verba mandavit Epiphano: „Contra regulas multa gessisti, o Epiphani. Primum quidem, quia ordinationem fecisti in ecclesia sub meo jure constituta; deinde quia, me non jubente, in ea auctoritate propria sacra celebrasti; rursus quia invitatus excusasti, et nunc denuo in te ipsum confidis. Quapropter observa, ne turbatio nascatur in populo, et hujus rei periculum ipse suscipias.“³

289. Consecratio quoque ipsa locorum et altarium in locis subjectis est legitime facienda, licet, si aliter fiat, factum teneat. Quod autem consecratio alicujus ad ordinem legitime non fiat absque ejus licentia, qui jurisdictionem habet, vel ex eo patet, quia quum olim ob seditiones summi pontifices decreverint dare imperatoribus jus

¹ In 4. dist. 19. q. 1. a. 1. quaest. 3. solut. III.

² Vide supra pag. 338 not. 1.

³ Lib. X. c. 12; ex Socr. hist. eccl. l. VI. c. 13.

eligendi papam et episcopos, ut dedit Hadrianus Carolo et Leo III. Ottoni, non licebat etiam (consecratio) absque eorundem imperatorum licentia.

Ideo in Capite In Synodo, ubi haec narrantur, ait pontifex Leo: „Per nostram apostolicam auctoritatem concedimus atque largimur domino Ottoni primo regi Teutonicorum, ejusque successoribus hujus regni Italiae, in perpetuum facultatem eligendi successorem atque summae sedis apostolicae pontificem ordinandi, ac per hoc archiepiscopos seu episcopos, ut ipsi ab eo investituram accipiant et consecrationem, unde debent, exceptis his, quos imperator pontifici et archiepiscopis concessit; et ut nemo deinceps cujusque dignitatis vel religionis eligendi vel patritium vel pontificem summae sedis apostolicae aut quemcumque episcopum ordinandi habeat facultatem absque consensu ipsius imperatoris (quod tamen fiat absque omni pecunia); et ut ipse sit patritius et rex. Quodsi a clero et populo quis eligatur episcopus, nisi a supra dicto rege laudetur et investiatur, non consecretur.“¹ Si ergo sine regis consensu, qui laicus erat, non poterat aliquis licite consecrari, multo minus sine consensu ecclesiae praelati, ad quem spectat in hac re jurisdictionis.

Unde Gregorius Magnus Cap. Salonitanae eadem distinctione: „Salonitanae civitatis episcopus me ac responsali meo nesciente ordinatus est, et facta res est, quae sub nullis anterioribus principibus evenit.“²

Et Cap. Vota ead. distinctione ait Coelestinus: „Vota civium, testimonia populorum, honoratorum arbitrium, electio clericorum in ordinationibus sacerdotum constituantur.“³ Ob pacem autem et evitandas seditiones plebis admissi sunt potentes saeculi et eis data est electio, ut Stephanus papa Cap. Quia sancta ead. distinctione docet dicens: „Quia sancta Romana ecclesia, cui auctore Deo

¹ Decreti par. I. dist. LXIII. c. 23. In synodo. Hoc Leonis VIII. diploma erat invalidum.

² Ibidem c. 24. Salonitanae civitatis; ex Greg. Ep. IV, 34.

³ Ibid. c. 27. Locus non est Coelestini sed Leonis I. in ep. 87. al. 89. ad episcopos Viennensis provinciae.

praesidemus, a plurimis patitur violentias pontifice obente, quae ob hoc inferuntur, quia absque imperiali noticia pontificis fit consecratio, nec canonico ritu et consuetudine ab imperatore directi sunt nuntii, qui scandala vetent fieri: volumus, ut quum instituendus est pontifex, convenientibus episcopis et universo clero eligatur praesente senatu et populo qui ordinandus est; et sic electus ab omnibus praesentibus legatis imperialibus consecratur; nullusque sine sui periculo juramenta vel promissiones aliquas nova adinventione audeat extorquere, nisi quae antiqua exigit consuetudo, ne vel ecclesia scandalizetur, et imperialis honorificentia minuatur.¹

290. 3. Differunt hae duae potestates subjectis.

Nam ut quis capax sit potestatis ordinis, opus est, ut sit vir et characterem baptismi habens et primam tonsuram; et tunc suscipit, si consecratur legitime, ubicumque illud subjectum est, characterem ordinis, sive in intellectu, ut vult s. Thomas, sive in voluntate, ut opinatur Scotus, sive in vi executiva, ut placet Durando. Hoc autem subjectum exigitur de jure divino, quia, ut ordo juris divini est, ita ex Dei statuto habetur, cui sit conferendus. Unde nec Dominus feminam consecravit. Neque decebat, ut quae jure divino et naturae sub viri potestate constituta est, ad statum praelationis sacrae vel doctrinae eveheretur, contra Paulum [I. Cor. XIV, 34]; praesertim quum praelatus in ecclesia ejus sponsus sit et caput, quae omnia sexum femineum dedecere, quis non videat? Quod etiam canones prohibent, ut C. Nova De poenit. et remiss.

Requiri etiam jure divino, quod sit baptizatus, docet Innocentius tertius dicens: „Quia vero in concilio apud Compendium legitur constitutum, quod si quis in presbyterum ordinatus deprehenderit, se non esse baptizatum, baptizetur, et iterum ordinetur: nos circa latorem praesentium in hoc dubitabili casu, quod tutius est sequentes,

¹ Ibid. c. 28. Decretum spurium, neque Stephani VI. (al. VII.) neque, ut quidam putaverunt, Stephani IV., sed ex Johannis IX. decreto in concilio Romano a. 898 sancito conflatum.

mandamus, quatenus ipsum per singulos ordines usque ad sacerdotium promovere procures, et permittas, eum in sacerdotio ministrare, quia non intelligitur iteratum, quod ambigitur esse factum.¹ Quia igitur de jure divino est, ne ordo iteretur, ut ex ecclesiae perpetua praxi et decretis constat, et hic tam concilium quam pontifex jubent, iterum consecrari non baptizatum, constat, quod ante baptismum, qui est janua sacramentorum, sacramentum nullum suscipitur, et hoc de jure divino; quia jus positivum non potest impedire effectum consecrationis, quem ex jure divino habet.

Quod autem requiratur prima tonsura, quum ea ex institutione ecclesiae sit, non est de jure divino, sed positivo; voluit enim ecclesia, ut per eam disponderetur quis ad convenientius ordinem suscipiendum.

291. Ad hoc autem, quod quis sit capax jurisdictionis ecclesiasticae, opus est, ut christianus sit. Nam non erit caput alicujus congregationis, qui non est membrum illius. Et idcirco jura praecipunt, ut non possit novitius sive junior, qui vocatur, eligi in abbatem,² sicut etiam non monachi monachis praefici non debent, ut habetur Titulo De electione et electi potestate, quia novitius nondum est membrum religionis; qui tamen, quantumvis novitius, eligi potest in episcopum, quia clericus est vel christianus, et ideo suscipi potest in superiorem christianae congregationis.³ Unde Bonifatius superius laudatus: „Nullus religiosus ad abbatiam seu praelaturam suae vel alterius religionis de cetero eligatur, nisi antea fuerit ordinem regularem expresse professus. Quodsi seculus actum fuerit, eo ipso irritum habeatur. Ad dignitatem vero episcopalem (ad quam novitii eliguntur inter-

¹ Innoc. III. ad Ferrariensem episcopum; cap. Veniens 3. De presbytero non baptizato (III. 43).

² Bonifatius VIII. cap. Nullus religiosus 28. De electione et electi potestate (I. 6. in VI.).

³ Cap. Quum ad nostram 37. De electione et electi potestate (I. 6). Cf. Cap. Officii tui 38. ibid. — Cap. Quum in magistrum 49. ibid.

dum) talem in saecularibus vel regularibus ecclesiis eligi minime prohibemus.¹

Unde etiam oportet, quod vir, cui jurisdictionis ecclesiastica est conferenda, sit clericus, ut ait Eugenius papa in synodo.² Quum enim minister sit Dei et circa rem sacram versetur ejus potestas, opus est, ut sacris applicetur, quod per primam tonsuram fit.

Neque movere debet, quod saepe in canonibus reges et principes dicuntur jurisdictionem ecclesiasticam aliis conferre, ut constat ex Decreto.³ Ita enim intelligendum est, principem conferre vel papatum vel episcopatum, quod data sit eis potestas eligendi illum, cui datur jurisdictionis ab illo, qui potestatem eligendi seu nominandi dedit laico; ab eo enim confirmante nominationem dabatur jurisdictionis, et non a laico.

Opus quoque est, ut vir sit ille, qui jurisdictionem ecclesiasticam habere debet. Nam revera dedecet muliebrem sexum propter defectum prudentiae et auctoritatis hujusmodi jurisdictionis. Unde si Honorius tertius fatetur, canonicas et clericos jurisdictioni abbatissae ejusmodi fuisse subjectos⁴, intelligendum est, quod illa veluti ex commissione haberet in eos usum jurisdictionis, non autem haberet propriam jurisdictionis potestatem. Unde jubet, ut abbas excommunicet ei non parentes; quod ostendit, ipsam non habere potestatem excommunicandi.

Quamvis ergo idem subjectum sit jurisdictionis et ordinis, nempe vir baptizatus et clericus, tamen haec est differentia, quod sicut ordo de jure divino est, ita etiam eodem jure exigitur, ut qui accipit jurisdictionem sit vir et christianus; et sicut prima tonsura de jure est positivo, ita etiam juris est positivi, quod debet esse clericus. Juris-

¹ Bonifat. VIII. 1. c.

² Eugen. III. in synodo Rhemensi a. 1148; cap. Decernimus 2. De judiciis (II. 1).

³ Par. I. distinct. LXIII. c. 2. Hadrianus; c. 16. Reatina; c. 22. adrianus; c. 23. In synodo; c. 27. Vota civium.

⁴ Cap. Dilecta 12. De majoritate et obedientia (I. 33).

dictio autem inferior quia juris est ecclesiastici, de jure ecclesiastico exigitur, ut sit, qui eam habiturus est, vel clericus vel vir. Posset enim summus pontifex mulieri concedere et primam tonsuram, quae ex institutione ecclesiae est, et etiam potestatem excommunicandi, et omnia alia, quae ex jure mere positivo pendent, ut ait Petrus de Palude.¹ Quia quod est mere de positivo institutum, subjacet ejus juris auctori, non autem episcopis, quia non possunt ritum universalis ecclesiae immutare, quum ipsi universali ecclesiae subjecti sint.

292. 4. Differunt in ipsa essentia potestatis, et hoc quidem quoad multa.

Primo enim character ipse, sive potestas ordinis, secundum communem sententiam ens quoddam est absolutum ipsi animae inhaerens. Jurisdictio autem secundum omnes ens est respectivum et relatio quaedam, sive ordo inter regentem et rectos, quos dirigit ad vitam aeternam; et probabilius est, relationem esse rationis quam realem; pendet enim ex judicio et voluntate superioris injungentis, ut hic alios dirigat, illi vero ab eo dirigantur. Ex hac enim injunctione, quae per intellectum dirigentem et voluntatem imperantem fit, oritur hujusmodi relatio, et ideo ens rationis. Unde etiam sequitur, quod non inhaeret ipsi animae, quum nil reale sit, quod inhaerere possit, sed est in anima, non quasi in ea subjectetur, sed quasi objectum, quod ab anima percipitur; percipitur enim se cum respectu habere ad subjectos, ut eos dirigere teneatur, sicut contra subditi percipiuntur se teneri ad parendum illi vi jam dictae injunctionis sibi factae. Unde de esse hujus jurisdictionis et collatione ejus ad ordinem recte ait Dionysius Carthusianus in 4. dist. 25. q. 1. „Quocirca sciendum, quod plenitudo et vertex ecclesiasticae potestatis, quae in solo est papa subjective, tria complectitur et includit, ut ex diversis doctoribus colligitur, praesertim ex scripturis D. Petri de Palude ac D. Petri de Aliaco. Primum est sacerdotium, et in hoc ceteris sacer-

¹ In 4. dist. 19. q. 2.

dotibus est aequalis. Secundum est potestas episcopalis, quae est de genere qualitatis, et in hac aequalis est episcopis ceteris. Tertium est jurisdictionis summa ac universalis, qua universis est altior, et hoc est relatio quaedam, nec manet in papa, dum desinit esse papa per liberam cessionem aut alio modo; alia vero duo manent in eo.¹ Haec ille, docens potestatem ordinis esse quid absolutum et de genere qualitatis, jurisdictionem vero esse quid respectivum et de praedicamento relationis. Non declarat autem, an sit relatio rationis vel realis, quia haec res controversa est, quibusdam dicentibus esse relationem rationis, ut diximus, aliis vero affirmantibus esse realem; ad quod videtur inclinare Dionysius dum inquit, illam esse in papa tanquam in subjecto, quum tamen ens rationis nullibi sit, quia nec est ens, sed tantum mente concipitur, et per rationem habet illud esse objectivum quod habet.

Secundo differunt in hoc, quod licet utraque potestas modo declarato sit a Deo et supernaturalis, tamen potestas ordinis altior est et magis supra naturam. Quia quum sit quid absolutum, vires naturales superans, non potest nisi a Deo immediate produci. Jurisdictio autem, quum relatio sit, licet supernaturalis dici debeat (quia supponit quid supernaturale in utroque extremo, quale est, tam praesidentem quam subditum esse christianum), tamen his supernaturalibus suppositis, sponte eos sequitur, quia haec est natura relationis; et sic non est ita supernaturalis effectus, nec ad eam sic Deus concurrat, praesertim si est ens rationis.

Tertio in hoc praesertim differunt, quod potestas ordinis fixa est et stabilis et indelebilis, potestas vero jurisdictionis valde mutabilis est. De quo quia aliqui patres dubitarunt, dicentes, potestatem jurisdictionis indelebilem esse, utpote quae consecratione confertur, fusius agendum est. Quod ergo potestas ordinis indelebilis sit, est primo probandum, et solvenda sunt, quae contra obijciuntur.

¹ In 4. dist. 25. q. 1. Ed. Venet. 1584. p. 337. col. 2.

[Cap. III. De stabilitate, quae inest potestati ordinis.]

293. Ante quod supponendum est, quod quum dubitent scholastici, an minores ordines de jure sint divino, et sint qui putent, eos esse de jure ecclesiastico, qui hanc opinionem tenent, consequenter dicere debent, quod sicut potestate ecclesiae vel pontificis traduntur hujusmodi minores ordines, ita etiam per eandem potestatem auferri possunt. Idcirco Petrus de Palude,¹ quia tenet, consecrationes inanimatorum ex potestate ecclesiastica fuisse institutas et per potestatem jurisdictionis conferri, tenet consequenter, altare vel templum vel calicem ab haeretico consecratum reconsecrari debere; quia quum nullam jurisdictionem habeat, non potest efficere, quod per jurisdictionem fieri debet; quia papa, qui hujusmodi consecrationes instituit, instituit etiam, ne fierent per non habentem jurisdictionem. Quidam etiam alius modernus, quia tenet, episcopatum nullam potestatem ordinis addere supra ipsam potestatem sacerdotalem, sed tantum addere jurisdictionem, quae per consecrationem detur, tenet etiam consequenter, ordinatum ab episcopo degradato non suscipere ordines, quia, quum degradatur, tollitur ab eo potestas illa jurisdictionis, per quam consecrare poterat.

Sed istae omnes singulares opiniones sunt, et ut puto falsae. Sequendo opinionem communem, imo definitionem concilii Florentini, supponimus omnes ordines de jure laxae divino.

294. Et omnes tales probantur indelebiles et fixi.

Est enim in primis Concilium Nicaenum dicens: „Ecclesiis semel Deo consecratis non debet iterum consecratio adhiberi, nisi aut ab igne exustae, aut sanguinis effusione, aut cujuscumque semine pollutae fuerint; quia sicut infans a qualicumque sacerdote in nomine Patris et Filii et Spiritus sancti semel baptizatus non debet iterum baptizari, ita nec locus Deo dicatus iterum consecrandus est, nisi propter eas causas, quas superius nominavimus; si tamen fidem sanctae Trinitatis tenuerunt, qui eum con-

¹ In 4. dist. 23. q. 1.